

Bővítették a továbbtanuló dolgozók kedvezményeit

A továbbtanuló dolgozók kedvezményeiről intézkedik a munkaügyi miniszter most megjelent rendelete. Az új rendelkezés az általános iskolai anyagot esti és levelező tagozaton, valamint az úgynevezett általános iskolai tanfolyamon tanulók számára is megadja a munkaidő-kedvezményt; tanítási napoként legfeljebb egy órát a munkaidő befejezése előtt, ha egyébként a munkaidő-beosztás miatt a tanuló nem érkezhette meg az iskolai

foglalkozás kezdetére. Emellett megemelték a tanulmányi szabadságot is: nevezetesen az általános iskola esti tagozatán 3-ról 6 napra, a levelező tagozaton továbbra is 6 nap a tanulmányi szabadság. További kedvezménybővítésként a hallgatóknak annyi fizetett szabad időt kell biztosítani, hogy a vizsgán részt tudjanak venni.

A gimnáziumban tanulók számára, ha mérsékeltbben is, de szintén emelték a tanulmányi szabadságot; az es-

ti tagozaton a korábbi 3-ról 6 napra, a levelező tagozaton 6-ról 10 napra. Új kedvezmény, hogy az érettségire külön hat nap tanulmányi szabadság jár.

Bővítették a kedvezményeket a szakközépiskolák esti tagozatán is. A tanulmányi szabadság az eddigi 6 helyett most 10 munkanap — a levelező tagozaton továbbra is 15 munkanap maradt. A szakközépiskolák tanulói számára is jár a vizsgára munkaidő-kedvezmény, az érettségire tanulmányi szabadság.

Kedvezményt biztosítanak a szakmunkás-bizonyítványt szakmunkásképző tanfolyamon vagy egyéni tanulás útján megszerző dolgozóknak is; a szakmunkásvizsgára való felkészüléshez 6 nap tanulmányi szabadság jár.

Azokat a szakmunkásokat, akiket felsőfokú oktatási intézményben a vállalat javaslatára alapján előkészítő tanfolyamra felvettek, külön 6 nap tanulmányi szabadság illeti meg — ezt a felvételi vizsgára való felkészüléshez kapják.

Az átlagkeresetek emelkedése következtében módosították az útiköltség-térítéseket is.

A nyár időjárási mérlege

Augusztus 31-én véget ért a meteorológiai nyár. A nyár mind a mezőgazda, mind a pihenő, üdülő ember szempontjából talán legfontosabb évszakunk, hisz a betakarítási munkák sikere, s a nyári pihenés körülményei nagymértékben függenek az időjárás alakulásától.

Tekintsük át röviden idei nyarunk időjárását. Június tartósan hűvös, és a Dél-Alföldön rendkívül csapadékos volt, igazi nyári meleg ebben a hónapban nem is fordult elő. A hőmérséklet havi középértéke Szegeden 2,5 fokkal volt alacsonyabb a sokévi átlagnál. A júniusban lehullott csapadék rendkívüli mennyiségére jellemző, hogy a Dél-Alföldön a sokévi átlag két-háromszorosa esett, s a Szegeden mért 168 mm-es havi összegnél több eső júniusban városunkban 1870 óta mindössze egyszer, 1872-ben fordult elő (176 mm). Július néhány nap kivételével ismét hűvös időjárást hozott, a havi középhőmérséklet 2,6 fokkal maradt a normálérték alatt. Jelentősebb nyári meleg ebben a hónapban csak 12—18 között, s az utolsó három napon volt. Csapadék júliusban már jóval kevesebb hullott, a Dél-Alföldön normál körüli, vagy annál 5—15 mm-rel kevesebb esőt jegyeztek föl. Az igazi meleg nyár az idén augusztusra toldott. A július végén beköszöntött kánikula augusztus 5-ig tartott, s a zavartalan besugárzás és a szubtrópusi meleg légtömegek beáramlá-

sának hatására a hőmérséklet napi csúcserkéke meghaladták a 30 fokot. Szegeden augusztus 4-én volt az idei nyár legmelegebb napja, a maximum hőmérséklet a városban 35,1 fokra emelkedett, s a napi középhőmérséklet is elérte a 26,5 fokot. Kisebbsé lehűlés, majd átmeneti felmelegedés után augusztus 11—12-én ismét rendkívül alacsonyra süllyedt a hőmérséklet, s két napon át szakadatlanul esett az eső. Szegeden e napokon 60 mm hullott le, de a Dél-Alföldön sok helyütt mérték ennél lényegesen több csapadékot e két nap során, így Kisteleken 98, Kiskunfélegyházán 96, Szentesen 91 mm esett. A 12-i lehűlésre jellemző, hogy e napon Sze-

geden a hőmérséklet csúcserkéke mindössze 15 fokra emelkedett, s a napi középhőmérséklet 9 fokkal volt alacsonyabb a sokévi átlagnál. Ezt a rendkívül erős lehűlést ismét gyors és tartós felmelegedés követte, augusztus 15—28. között általában 3—5 fokkal volt magasabb a hőmérséklet az éves átlagnál megfelelő szintnél. Végeredményben augusztus középhőmérséklete Szegeden 0,8 fokkal volt melegebb a normálnál, s a lehullott csapadék mennyisége a Dél-Alföldön ismét mindenütt jelentősen felülmúlta az átlagost.

Tekintsük át táblázatos formában is az idei nyár időjárását.

HŐMÉRSEKLET, SZEGED

havi közép átlagnál melegebb napok átlagnál hidegebb napok	Június 17,5 fok 5	Július 19,7 fok 8	Augusztus 22,2 fok 19
	25	23	12

CSAPADEK, MM

	Jún.	Júl.	Aug.	Nyári összeg	Sokévi átl. %-ban
Bácsalmás	153	58	61	272	154
Kiskunhalas	104	54	78	236	150
Kiskunfélegyháza	110	69	114	293	188
Kistelek	127	66	110	303	192
Szentese	131	43	101	275	174
Szeged	169	40	77	286	171
Makó	219	45	80	344	199
Mezőhegyes	164	40	73	277	156
Orosháza	165	48	90	303	189

Mint látható, augusztus meleg időjárása nem tudta ellensúlyozni a két másik nyári hónap hűvös jellegét, s végeredményben 32 meleg nappal szemben 60 hűvös nap áll az idei nyár hőmér-

sékleti mérlegén. A nyári csapadék területünkön mindenképpen jelentősen felülmúlta a sokévi átlagot, annak másfél-kétszeresére hullott le.

Dr. Péczely György
egyetemi tanár

Két este Szegeden a Bukaresti Nemzeti Színház

A múlt század nagy klasszikus román költője, Vasile Alecsandri (1821—90) honosította meg hazájában a romantikus drámát; az ötvenes években írt színpadi darabjaiból való a *Chirita Iasibán*, melyet 1850 április 9-én mutattak be, Chirita a felkapaszkodott, félművelt polgárosszony típusa, lányait gazdag fiatalemberekhez akarja adni, akikről azonban kiderül, egyszerűen szélhámosok. „Alecsandri darabjainak nagy sikere rászoktatta az embereket a színház látogatására — írja Pálffy Endre *A román irodalom történetében* —, amely éppen az ő tevékenysége révén a haladó gondolatok szószékévé, s a közizlés fejlesztőjévé vált.”

Nem véletlen tehát, ha a Bukaresti Nemzeti Színház ezt a klasszikus komédiát akarja megismertetni a szegedi nézőkkel. Tudor Musatescu feldolgozása átfogja, süríti a Chirita-témát, a színházi hagyományt élő, a mai néző számára is szórakoztató, tanulságos komédiává ötvözve. Olyan tipust mutat be, amely a múlt században született, de jellemző vonásai túléltek saját korát. A darab életképességét Alecsandri nyelvezete biztosítja: az édes és természetes moldvai nyelv, káprázatos színességével. A darab rendezője, színpadra állítója, Horea Popescu kiváló művész, a muzsika W. Flechtenmacher munkája. Az előadás több olyan román színésszel is találkozhatunk, akiket budapesti vendégszerelésükről vagy filmekről ismerhet a szegedi közönség.

Az országaink közötti kulturális egyezmény keretében hazánkba látogató bukaresti társulat szeptember 10. és 11-én a budapesti Nemzeti Színházban, 14. és 15-én a Szegedi Nemzeti Színházban

mutatkozik be. A *Chirita naccsága* szombati előadását követően vasárnap este napjaink egyik legjelentősebb amerikai színpadi szerzőjének, Edward Albee-nek immár klasszikussá vált darabját viszik színre. A *Nem félünk a farkastól* 1962-es premierje a Broadway-n volt, óriási sikerére jellemző, hogy a New York-i kritikások díja mellett megkapta szerzője az USA színházi körének legmagasabb kitüntetését, a Tony Awards-díjat is — a darabot Liz Taylor és Richard Burton főszereplésével filmen láthatta közel múltban a magyar közönség. (Albee korábbi egyfelvonásosát, az ugyancsak világszerte ismert *Állatkerti történetet* játszotta a Szegedi Egyetemi Színpad is.) A Bukaresti Nemzeti Színház vasárnapi szegedi előadásán az egyik főszerepet, Georget, a színház igazgatója, Radu Beligan, a Román Szocialista Köztársaság népművésze alakítja. Rendező: Michel Fagadau.

Az elmúlt színházi szezonban járt Szegeden a moszkvai Vahtangov Színház, és emlékeztetünk a sikert aratott. A Szegedi Nemzeti Színház dícséretes törekvése, hogy a moszkvaiak nagyszerű bemutatkozása nem maradjon folytatás nélkül. Mint korábban hírt adtuk, a jövőben is azon fáradoznak, hogy a lehetőségekhez képest, nem muljón el évad Szegeden valamely szocialista ország neves társulatának vendégjátéka nélkül. A kezdeményezést máris folytatják, két estén láthatjuk a Bukaresti Nemzeti Színházat. S miként a szovjet társulat előadásain, ezúttal is tolmácsberendezéssel segítik a nézőket — fejjhallgatók a helyszínen igényelhetők.

N. I.

Napok a háromszázhatvanötből

Való igaz, hogy az emberek általában megváltoznak, ha valamely, nem mindennapi esemény történik velük. Még igazabb, hogy minden, számukra váratlan, szokatlan, vagy különleges helyzetben pontosan úgy viselkednek, ahogy ez a helyzet megkívánja, valamint, ahogy mentalitásuk, vérmérsékletük, jellemük diktálja. Különbözőképpen, de mindig, mindenki reagál környezetének változásaira. Az ember sokféle szerepet képes és kényserül eljátszani élet folyamán, gyorsan alkalmazkodik, könnyen akklimatizálódik — ilyen a természet.

Mindezt nem mostanában fedezték fel, sokan és sokféleképpen meg is írták már, hálás téma. A Vészi Endre novelláiból készült *Napok a háromszázhatvanötből* című tévéjáték is ilyen, nem hétköznapi helyzetekbe került emberek viselkedésmintáiból sorol fel — három. Egyik hőse szabadságot vett ki, Budapestre utazott és úgy érezte, két hétre övé a világ. Számára ez azt jelentette, hogy gátlástalanul handabandázhat, nagyszájúskod-

hat, otromba, üresfejű fickó lehet — tizennégy napig. A másik bemászott egy szép asszony szobaablakán, még félévig odajárt, aztán megpofoztatta magát a férjfelé, majd kijelentette: ezzel nincs megoldva semmi! — és eltávozott. A harmadiknak meghalt a felesége, így került az érdeklődés középpontjába, és hetekig békésen tűrte környezetének reakcióit, amelyeket friss özvegysége váltott ki.

Egy perccig sem vonhatjuk kétségbe, hogy vannak ilyen szituációk, és lehetnek ilyen magatartásformák. Kis agymunkával bárki kitalálhatja még száz hasonlót — legfőképpen nem mutatják be a tévében, minthogy ott sem csak a mesére, hanem a mondandóra is figyelnek. Vészi Endre hőseivel módunk volt megismerkedni, bár se nem tipikusak, nem is nagyon különösek ezek a figurák, nincsenek olyan egyéni vonásaik sem, amelyek általában sajátjai az embernek. Kitalált történetekhez kötött alakok, akik némi emberi szint csak a színészek ötleteitől kaptak.

S. E.

Szeged a hazai lapokban

1974/36

JUHÁSZ László: Az 5. Országos Közlekedésgazdasági Konferencia Szegeden. *Közlekedéstudományi Szemle*, július. [Május 7—8-án.]

APRÓ Ferenc: A Lucs-gyűjtemény a szegedi műgyűjtők klubjának 4. kiállításán. *Műgyűjtő*, 3. szám. [Képekkel.]

KEDVESSY György: Kaderkérdések a Gyógyászati tudomány Karon. *Felsőoktatási Szemle*, július-augusztus. [Szegeden.]

TRÁSER László: A kiscsoportos filozófia oktatás tapasztalatai. *Felsőoktatási Szemle*, július-augusztus. [A Szegedi Orvostudományi Egyetem.]

A hallgatók szerepe az egyetem és főiskolák irányításában. — SOÓS Tibor: A hallgatók érdekképviselete a József Attila Tudományegyetemen. — GÁSPÁR László: A hallgatók képviselet és az oktatás korszerűsítésének összefüggései. — KISZ-Szerkesztő: Szemle, július-augusztus. [A tudományegyetemen és az orvostudományi egyetemen.]

LOKOS Zoltán: L.: Tancos, muzsikás emlékezés... — A

vendégek 20 százaléka Pest megyéből. *Pest megyei Hírlap*, aug. 25. [A Szabadtéri Játékokról. Fényképpel.]

Uj „árvízvédelmi fal” épül Szegeden. *Somogyi Néplap*, aug. 25. [Népszabadság, szept. 6. Fényképpel.]

Szeptember 1-én. — Árpád-emlékünnepség Opusztaszeren. *Esti Hírlap*, aug. 29.

ABLONCZY László: A nyári évad végén. *Magyar Hírlap*, aug. 30. [A Szabadtéri Játékokról is.]

Gázos hír. *Magyar Hírlap*, aug. 30. [Fényképpel az algói gázüzből.]

BAGAMÉRY László: Popzene

vidéken. — Kettőn Szegedről. *Magyar Hírlap*, aug. 30. [Boncz Gézáról és Tiborszky Péterrel. Fényképpel.]

Uj híd a Tiszán. *Magyar Hírlap*, aug. 30. [Fényképpel a szeged-algyői közúti hídról.]

Határidő előtt elkészül a szegedi gázfeldolgozó üzem. *Népszabadság*, aug. 30.

Olajkút Szeged kapujában. *Magyar Hírlap*, aug. 31. [Fényképpel.]

MEZEY Béla: A Szegedi Szabadtéri Játékokon nagy sikerrel mutatták be Puccini Turandot c. operáját. *Magyar Hírlap*, aug. 31. [Fényképpel.]

Pusztaszer. — Árpád-emlékünnepség. *Hétfői Hírek*, szept. 2. *Népszava*, szept. 3.

Megemlékezés a két honfoglalásról. — Egyre szorosabb a munkássztály és a parasztság szövetsége. — Dimény Imre beszéde Pusztaszeren. *Magyar Hírlap*, szept. 2. *Magyar Nemzet*, szept. 2.

[PUNKÓSTI Árpád:] Nemzetközi biológus-továbbképző tanfolyam Szegeden. — A téma: a sejmák. *Népszabadság*, szept. 3. *Mass rally at Árpád memorial*. *Daily News*, szept. 4. [Fényképpel a pusztaszeri ünnepségekről.]

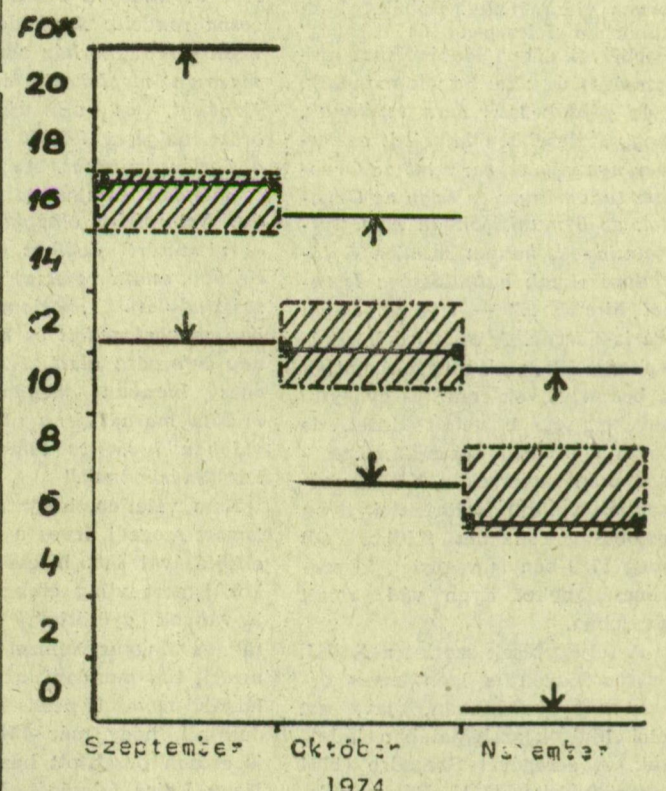
KERESZTENYI Nándor: Szerinek neveztek el. *Magyar Hírlap*, szept. 4. [Opusztaszeri.]

(m.): Szegedi utószó. *Ország-Világ*, szept. 4. [A szabadtéri játékokról, fényképekkel.]

Haematológusok nemzetközi konferenciája Szegeden. *Magyar Hírlap*, szept. 5. [Verkutatató orvosok tanácskozása.]

Megújult a Kincskereső. *Közhírlap*, szept. 6. [A tanárképző főiskola által kiadott folyóirat országossá vált.]

Színháznívítás Győrött, Szegeden. *Népszava*, szept. 6.

Előrejelzett havi közép-hőmérséklet

100 éves átlag-hőmérséklet

A 100 év alatt előfordult legmelegebb és leghidegebb hónapok középhőmérséklete